

REGLEMENT VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

STICHTING PENSIOENFONDS VOOR PERSONEELSDIENSTEN

HOOFDSTUK I BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In dit reglement wordt verstaan onder:
2. bestuur: het bestuur van het fonds;
3. deelnemers: de personen die in de statuten en het pensioenreglement van het fonds als deelnemer worden aangeduid, met uitzondering van degenen die de deelneming voortzetten op basis van artikel 18 van het Basisreglement en artikel 22 van het Plusreglement van het fonds;
4. elektronisch: door middel van een elektronische informatiedrager die de ontvanger in staat stelt de verstrekte informatie duurzaam te bewaren.
5. fonds: de Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten;
6. peildatum: de eerste dag van de maand waarin de verzending van de oproep voor verkiezingen, als bedoeld in artikel 11 lid 4 van dit reglement, plaatsvindt;
7. pensioengerechtigden: de personen die een ouderdomspensioen of partnerpensioen van het fonds ontvangen;
8. raad van toezicht: de raad van toezicht van het fonds;
9. secretariaat: de instelling dan wel de personen die in opdracht van het bestuur het secretariaat voor het verantwoordingsorgaan voeren;
10. verantwoordingsorgaan: het verantwoordingsorgaan van het fonds;
11. verenigingen van pensioengerechtigden: verenigingen die volledige rechtsbevoegdheid bezitten en mede als statutair doel hebben het behartigen van de belangen van haar pensioengerechtigde leden als belanghebbenden bij een pensioenfonds;
12. werkgevers: de werkgevers die in de statuten van het fonds als werkgever worden aangeduid;
13. werkgeversorganisaties: Algemene Bond Uitzendondernemingen, gevestigd te Amsterdam, de Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen, gevestigd te Amersfoort;
14. werknemersorganisaties: - Federatie Nederlandse Vakbeweging, gevestigd te Utrecht;
- CNV Vakmensen, gevestigd te Utrecht;
- De Unie, gevestigd te Culemborg;
- Landelijke Belangen Vereniging, gevestigd te Rotterdam.

HOOFDSTUK II SAMENSTELLING, BENOEMING EN ZITTINGSDUUR

Artikel 2 Samenstelling

1. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit zes leden.
2. Het verantwoordingsorgaan kent drie geledingen: vertegenwoordigers van deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Deze leden vormen een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding.
3. Ten behoeve van de evenredige vertegenwoordiging wordt het aantal deelnemers en het aantal pensioengerechtigden binnen het fonds uitgedrukt in twee percentages die samen honderd procent bedragen. Het aantal voor deelnemers en pensioengerechtigden beschikbare zetels wordt op basis van deze verhouding verdeeld over deze geledingen.
4. Rekening houdend met het bepaalde in het derde lid is het verantwoordingsorgaan per 1 juli 2014 samengesteld als volgt:
 - a. vier leden vertegenwoordigen de deelnemers;
 - b. een lid vertegenwoordigt de pensioengerechtigden;
 - c. twee leden vertegenwoordigen de werkgevers.

Artikel 3 Benoeming

1. Voor zover geen verkiezing plaatsvindt voor de leden die de deelnemers en de pensioengerechtigden vertegenwoordigen, worden zij benoemd en ontslagen door de werknemersorganisaties. Deze organisaties zijn in principe evenredig aan hun ledenaantallen binnen hun geleding binnen het fonds vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan, onverminderd het bepaalde in artikel 2, derde lid.
2. De leden van het verantwoordingsorgaan die de werkgevers vertegenwoordigen, worden benoemd en ontslagen door de werkgeversorganisaties.
3. Het verantwoordingsorgaan kiest uit zijn midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
4. De voorzitter en bij zijn afwezigheid de plaatsvervangend voorzitter vertegenwoordigt het verantwoordingsorgaan in en buiten rechte.

Artikel 4 Zittingsduur

1. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan treedt uiterlijk vier jaar na zijn benoeming af volgens een door het verantwoordingsorgaan op te stellen rooster van aftreden.
2. De aftredende leden van het verantwoordingsorgaan zijn terstond herbenoembaar. Het verantwoordingsorgaan bepaalt hoe vaak een lid kan worden herbenoemd.

3. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt voorts:
 - a. door opzeggen door het betreffende lid;
 - b. door overlijden;
 - c. indien een in het verantwoordingsorgaan benoemde deelnemer ophoudt deelnemer te zijn;
 - d. indien een lid die de werkgevers in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigt ophoudt werkgever te zijn, dan wel niet meer verbonden is aan de werkgeversorganisatie die hem heeft benoemd;
 - e. indien een lid zijn lidmaatschap van de werknemers- of werkgeversorganisatie die hem heeft benoemd, beëindigt;
 - f. indien een lid naar het oordeel van de meerderheid van de leden ernstig in gebreke blijft in de uitoefening van zijn functie en in verband hiermee door de organisatie die hem heeft benoemd, op voorstel van het verantwoordingsorgaan, wordt ontslagen;
 - g. indien een lid de in artikel 28 genoemde geheimhoudingsplicht schendt, zonder dat zich een omstandigheid als bedoeld in het tweede lid van dat artikel voordoet, en in verband daarmee door de organisatie die hem heeft benoemd, op voorstel van het bestuur, wordt ontslagen.

HOOFDSTUK III VERKIEZING EN KANDIDAATSTELLING

Artikel 5 Wanneer verkiezingen worden gehouden

1. Het bestuur van het fonds gaat over tot verkiezing van de leden van het verantwoordingsorgaan die de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden vertegenwoordigen:
 - a. op eigen initiatief van het fonds;
 - b. indien dit wordt verzocht door ten minste 1% van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden of door ten minste 500 deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.
2. Het fonds verleent medewerking aan ieder initiatief van deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden tot het organiseren van verkiezingen op grond van het eerste lid van dit artikel, onderdeel b.

Artikel 6 Kiesgroepen

1. Er is een kiesgroep deelnemers voor de vertegenwoordigers van de deelnemers.
2. Er is een kiesgroep pensioengerechtigden voor de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden.
3. Verkiezing vindt plaats voor hetzij de kiesgroep deelnemers hetzij de kiesgroep pensioengerechtigden hetzij beide kiesgroepen.

Artikel 7 Organisatie van de verkiezingen

1. Het bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie van de verkiezingen.
2. Het bestuur stelt een verkiezingscommissie in die belast wordt met de organisatie van de verkiezingen.
3. De verkiezingscommissie bestaat uit de voorzitter van het verantwoordingsorgaan en een bestuurslid. Het secretariaat ondersteunt de verkiezingscommissie.

Artikel 8 Kiesrecht

1. In geval van verkiezing voor de kiesgroep deelnemers zijn:
 - a. kiesgerechtigd de personen die op de peildatum deelnemer zijn;
 - b. verkiesbaar tot lid van het verantwoordingsorgaan de personen die op de peildatum deelnemer zijn én voldoen aan de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde competentievisie.
2. In geval van verkiezing voor de kiesgroep pensioengerechtigden zijn:
 - a. kiesgerechtigd de personen die op de peildatum pensioengerechtigde zijn;
 - b. verkiesbaar tot lid van het verantwoordingsorgaan de personen die op de peildatum pensioengerechtigde zijn én voldoen aan de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde competentievisie.

Artikel 9 Kandidaatstelling

1. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door:
 - a. de werknemersorganisaties;
 - b. verenigingen van pensioengerechtigden;
 - c. kiesgerechtigde deelnemers, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep deelnemers;
 - d. kiesgerechtigde pensioengerechtigden, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep pensioengerechtigden.
2. In afwijking van lid 1 kan een persoon die op de peildatum pensioengerechtigde is, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep pensioengerechtigden, of deelnemer is, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep deelnemers, zichzelf kandidaat stellen.
3. De kandidaatstelling wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de verkiezingscommissie. De kandidaatstelling gaat vergezeld van een schriftelijke verklaring waaruit blijkt dat de kandidaat de kandidaatstelling aanvaardt.
4. De verkiezingscommissie beoordeelt of de kandidaatstelling aan de vereisten van dit reglement voldoet en of de kandidaat past in de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde competentievisie. De verkiezingscommissie verklaart een kandidaatstelling ongeldig als niet wordt voldaan aan de vereisten en deelt dit direct schriftelijk mee aan degene die de kandidaat heeft gesteld. De verkiezingscommissie biedt zo mogelijk de gelegenheid eventuele reglementaire gebreken binnen een door de verkiezingscommissie gestelde termijn op te lossen.
5. Alleen kandidaten die naar het oordeel van de verkiezingscommissie aan de vereisten voldoen, worden opgenomen op de kandidatenlijst.
6. De verkiezingscommissie stelt de kandidatenlijst ten minste vier weken voor de verkiezingsdatum vast en informeert de kandidaten of zij wel of niet op deze lijst zijn opgenomen.

Artikel 10 Verkiezingsdatum

1. De verkiezingscommissie stelt ten minste 13 weken vóór de datum waarop de lopende zittingsperiode afloopt, na overleg met het bestuur, de verkiezingsdatum vast.
2. De verkiezingsdatum ligt niet eerder dan vier weken en niet later dan twee weken vóór de datum waarop de lopende zittingsperiode afloopt.

3. De verkiezingscommissie maakt de verkiezingsdatum binnen een week na vaststelling daarvan schriftelijk en/of elektronisch bekend aan:
 - a. de werknemersorganisaties;
 - b. haar bekende verenigingen van pensioengerechtigden;
 - c. de kiesgerechtigde deelnemers, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep deelnemers;
 - d. de kiesgerechtigde pensioengerechtigden, indien verkiezing plaatsvindt voor de kiesgroep pensioengerechtigden;

en roept hen op om binnen zes weken na de datum van bekendmaking kandidaten te stellen. De verkiezingscommissie maakt de door het verantwoordingsorgaan gehanteerde competentievisie eveneens bekend.

Artikel 11 Verkiezingen

1. Indien er niet meer kandidaten op de kandidatenlijst zijn opgenomen dan het aantal te vervullen vacatures, vinden geen verkiezingen plaats en worden de kandidaten geacht te zijn gekozen.
2. Indien er meer kandidaten op de kandidatenlijst zijn opgenomen dan het aantal te vervullen vacatures, vinden verkiezingen plaats.
3. De verkiezingen zijn elektronisch en vinden plaats bij geheime stemming.
4. De verkiezingscommissie maakt ten minste drie weken voor de verkiezingsdatum de kandidatenlijst schriftelijk en/of elektronisch bekend aan de kiesgerechtigde deelnemers en/of kiesgerechtigde pensioengerechtigden en stuurt hen daarbij een persoonlijke oproep om aan de verkiezingen deel te nemen. Op de oproep staan de te kiezen kandidaten vermeld en de uiterlijke datum waarop kan worden gestemd.
5. De kiesgerechtigde deelnemer en/of pensioengerechtigde brengt zijn stem uit door op een beveiligd gedeelte van de website van het fonds zijn stem uit te brengen.
6. Iedere kiesgerechtigde persoon kan één stem uitbrengen.

Artikel 12 Toewijzing van de zetels

1. Na het einde van de stemming stelt de verkiezingscommissie het aantal geldige stemmen vast, dat op elke kandidaat is uitgebracht.
2. Ongeldig zijn de stemmen:
 - a. die op een andere wijze worden uitgebracht dan door de verkiezingscommissie is voorgeschreven;
 - b. die blanco zijn uitgebracht;
 - c. waarop niet duidelijk de keuze van de kiesgerechtigde persoon blijkt;
 - d. indien er twee of meer stemmen zijn uitgebracht of indien meer stemmen zijn uitgebracht dan toegestaan.
3. Het aantal beschikbare zetels wordt per kiesgroep verdeeld over de kandidaten met de meeste stemmen, in volgorde van het aantal behaalde stemmen.

Artikel 13 Uitslag van de verkiezingen en benoeming

1. De verkiezingscommissie stelt binnen drie werkdagen na de verkiezingsdatum de uitslag vast en maakt deze bekend:
 - a. schriftelijk en/of elektronisch aan de werknemersorganisaties en/of verenigingen van pensioengerechtigden die kandidaten hebben voorgedragen én aan de kandidaten; en
 - b. op de website van het fonds aan de kiesgerechtigde personen.
2. Het bestuur besluit aan de hand van de uitslag van de verkiezingen tot benoeming van de gekozen kandidaat of kandidaten.

Artikel 14 Bewaartermijn

Het secretariaat bewaart de uitgebrachte stemmen ten minste vier jaren.

Artikel 15 Bezwaarprocedure

Tegen een besluit van de verkiezingscommissie kan iedere belanghebbende binnen een week na de bekendmaking van dit besluit bezwaar maken bij het bestuur van het fonds.

Artikel 16 Bevoegdheid van de verkiezingscommissie

De verkiezingscommissie beslist in incidentele gevallen die niet in dit verkiezingsreglement zijn voorzien.

HOOFDSTUK IV VOORZIENING IN EEN TUSSENTIJDSE VACATURE

Artikel 17 Benoeming

1. Bij een tussentijdse vacature in een geleding waarvoor geen verkiezing is gehouden, verzoekt het bestuur de organisatie die het afgetreden lid heeft benoemd, zo spoedig mogelijk een opvolger te benoemen.
2. Een lid dat in zo'n vacature is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene die hij opvolgt, moest aftreden.

Artikel 18 Verkiezing

1. Bij een tussentijdse vacature in een geleding waarvoor een verkiezing is gehouden, wijst de voorzitter van het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk als opvolger aan de kandidaat die blijkens de vastgestelde en bekend gemaakte uitslag van de laatst gehouden verkiezing daarvoor als eerste in aanmerking komt.
2. Als deze kandidaat nog beschikbaar is, besluit het bestuur tot benoeming.
3. Een lid dat in zo'n vacature is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene die hij opvolgt, moest aftreden.

HOOFDSTUK V TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 19 Oordeel van het verantwoordingsorgaan

1. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.
2. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst.
3. Het verantwoordingsorgaan baseert zijn oordeel op het jaarverslag van het fonds, de jaarrekening, de bevindingen van de raad van toezicht en overige informatie.

Artikel 20 Publicatie van het oordeel

1. Het verantwoordingsorgaan legt zijn oordeel ten minste één maal per jaar schriftelijk vast, kort na vaststelling van het concept jaarverslag door het bestuur.
2. Het verantwoordingsorgaan brengt zijn oordeel ter kennis aan het bestuur. Het bestuur is gehouden zo spoedig mogelijk te reageren op het oordeel van het verantwoordingsorgaan. De reactie van het bestuur dient schriftelijk en beargumenteerd te zijn.
3. Het bestuur draagt er zorg voor dat het oordeel van het verantwoordingsorgaan, samen met de reactie van het bestuur daarop, op korte termijn wordt bekend gemaakt op de website van het fonds en in het jaarverslag opgenomen waar dat oordeel betrekking op heeft.

Artikel 21 Adviesrecht

1. Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit over:
 - a. het beleid inzake beloningen;
 - b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
 - c. de profielschets voor leden van de raad van toezicht;
 - d. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
 - e. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
 - f. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
 - g. liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
 - h. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst; en
 - i. de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten.
2. Het verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur naar aanleiding van de melding van disfunctioneren van het bestuur door de raad van toezicht.
3. Het advies van het verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de in het eerste lid bedoelde besluiten.
4. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.

5. Het verantwoordingsorgaan is verplicht binnen een redelijke termijn een advies uit te brengen.

Artikel 22 Informatie van het bestuur

1. Het bestuur (of een afvaardiging van het bestuur) en het verantwoordingsorgaan komen ten minste tweemaal per kalenderjaar in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur of het verantwoordingsorgaan overleg wenselijk acht. Deze gezamenlijke vergaderingen worden op een zodanig tijdstip vastgesteld dat de besluitvorming door het bestuur over de geagendeerde onderwerpen zoveel mogelijk op de daarvoor gebruikelijke tijdstippen kan plaatsvinden.
2. De gezamenlijke vergaderingen worden om beurten voorgezeten door de voorzitter van het bestuur, dan wel door de voorzitter van het verantwoordingsorgaan.
3. Het bestuur verstrekt op verzoek aan het verantwoordingsorgaan tijdig alle inlichtingen en gegevens, die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft. De inlichtingen worden op verzoek schriftelijk verstrekt.

Artikel 23 Informatie van externe deskundigen

Het verantwoordingsorgaan heeft recht op overleg met de externe actuaaris en de externe accountant, met de compliance officer, alsmede met de raad van toezicht over diens bevindingen. Het bestuur dient er voor zorg te dragen dat de actuaaris, de accountant, compliance officer en de raad van toezicht meewerken aan dit overleg.

Artikel 24 Informatie omtrent advies

Het bestuur deelt het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk nadat het desbetreffende besluit is genomen, schriftelijk mee of het een advies niet of niet geheel volgt. Als van het advies of van een daarin vervat minderheidsadvies is afgeweken, worden de redenen daarvan meegedeeld.

Artikel 25 Informatie aan het verantwoordingsorgaan

1. Het bestuur informeert het verantwoordingsorgaan direct schriftelijk over:
 - a. de verplichting tot opstelling van een kortetermijnherstelplan;
 - b. de verplichting tot opstelling van een langetermijnherstelplan;
 - c. de aanstelling van een bewindvoerder; en
 - d. de beëindiging van de situatie, waarin de bevoegdheidsuitoefening van alle of bepaalde organen van het fonds is gebonden aan toestemming van een of meer door de toezichthouder aangewezen personen.

Artikel 26 Beroepsrecht

1. Het verantwoordingsorgaan kan bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam beroep instellen tegen een besluit betreffende een aangelegenheid als bedoeld in artikel 21, eerste lid, indien:
 - a. het verantwoordingsorgaan met betrekking tot dat besluit niet voorafgaand in de gelegenheid is gesteld advies uit te brengen;
 - b. dat besluit niet in overeenstemming is met het advies van het verantwoordingsorgaan; of

- c. feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die, waren zij aan het verantwoordingsorgaan bekend geweest ten tijde van het uitbrengen van zijn advies, aanleiding zouden kunnen zijn geweest om dat advies niet uit te brengen zoals het is uitgebracht.
2. Het beroep kan uitsluitend worden ingesteld indien het verantwoordingsorgaan van oordeel is dat het bestuur bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit had kunnen komen.
3. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door het verantwoordingsorgaan komen ten laste van het fonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het fonds en het verantwoordingsorgaan kan het verantwoordingsorgaan niet in de proceskosten worden veroordeeld.
4. Op het beroep is artikel 217, tweede, derde, vierde, zesde, zevende, achtste, negende en tiende lid van de Pensioenwet van toepassing.

Artikel 27 **Enquêterecht**

1. Het verantwoordingsorgaan kan, als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
 - een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het fonds;
 - het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.
2. Het verantwoordingsorgaan kan het in lid 1 bedoelde verzoek slechts indienen bij de Ondernemingskamer indien:
 - voorafgaand aan de indiening van het verzoek, de raad van toezicht zich daarover heeft uitgesproken; en
 - het besluit tot indiening van het verzoek genomen is met een meerderheid van ten minste tweederde van de uitgebrachte stemmen.
3. Voordat een verzoek als bedoeld in lid 1 wordt ingediend, meldt het verantwoordingsorgaan dit voornemen schriftelijk en met redenen omkleed aan het bestuur en wordt het bestuur in de gelegenheid gesteld op dit voornemen te reageren.
4. De kosten die verband houden met het indienen van het in lid 1 bedoelde verzoek komen ten laste van het fonds indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.

Artikel 28 **Geheimhoudingsplicht**

1. De leden van het verantwoordingsorgaan verplichten zich door de aanvaarding van hun benoeming tot geheimhouding van hetgeen hen in deze functie omtrent een bedrijf, beroep of persoon is bekend geworden en voorts van alle aangelegenheden, ten aanzien waarvan het bestuur geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij het vertrouwelijk karakter moeten begrijpen. Ook eventuele toehoorders zijn verplicht voorgaande bepaling na te leven.
2. Indien het verantwoordingsorgaan van mening is dat op de in lid 1 genoemde geheimhoudingsplicht in een bepaalde situatie een uitzondering moet worden gemaakt, zal de voorzitter van het verantwoordingsorgaan hierover vooraf overleg voeren met de voorzitter van het bestuur.

Artikel 29 Voorzieningen verantwoordingsorgaan

1. Het fonds staat de leden van het verantwoordingsorgaan het gebruik toe van de voorzieningen waarover het kan beschikken, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taken nodig is.
2. Het fonds draagt zorg voor een adequate secretariële ondersteuning van het verantwoordingsorgaan inclusief vergaderfaciliteiten.
3. In overleg met het bestuur kan het verantwoordingsorgaan in aanmerking komen voor scholings- en andere faciliteiten. Deskundigheidsbevordering van de leden van het verantwoordingsorgaan maakt deel uit van de eigen competentievisie van het verantwoordingsorgaan, binnen een door het bestuur beschikbaar gesteld budget.
4. Het verantwoordingsorgaan kan een of meer deskundigen uitnodigen tot het bijwonen van een vergadering van het verantwoordingsorgaan, met het oog op de behandeling van een bepaald onderwerp. Het verantwoordingsorgaan kan zo'n uitnodiging ook doen aan een of meer bestuursleden. De leden van het verantwoordingsorgaan kunnen in de vergadering aan de hiervoor bedoelde personen inlichtingen en adviezen vragen. Een deskundige kan worden uitgenodigd een schriftelijk advies uit te brengen.
5. Het fonds stelt het verantwoordingsorgaan in staat de in de bedrijfstak werkzame personen te raadplegen en stelt deze personen in de gelegenheid hieraan hun medewerking te verlenen, een en ander voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan.
6. Het verantwoordingsorgaan vergadert zoveel mogelijk tijdens de normale werktijd.
7. De leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen voor de tijd die besteed wordt aan het voorbereiden en bijwonen van vergaderingen van het verantwoordingsorgaan, een vergoeding voor reiskosten op basis van werkelijke kilometers en een vacatievergoeding. Per vergadering geldt één vacatievergoeding. Indien meerdere vergaderingen binnen één dagdeel vallen, dan dienen deze vergaderingen als één vergadering beschouwd te worden.
8. Het fonds is in overleg met de betreffende werkgevers verplicht de leden van het verantwoordingsorgaan gedurende een door het fonds en het verantwoordingsorgaan gezamenlijk vast te stellen aantal uren per jaar, in werktijd de gelegenheid te bieden voor onderling beraad en overleg met andere personen over aangelegenheden waarbij zij in de uitoefening van hun taak zijn betrokken. Hiervoor ontvangen zij een halve vacatievergoeding en een vergoeding voor reiskosten op basis van werkelijke kilometers.
9. Het fonds is in overleg met de betreffende werkgevers verplicht de leden van het verantwoordingsorgaan gedurende een door het fonds en het verantwoordingsorgaan gezamenlijk vast te stellen aantal dagen per jaar, in werktijd de gelegenheid te bieden de scholing en vorming te ontvangen welke zij in verband met de vervulling van hun taak nodig oordelen. Hiervoor ontvangen zij een halve vacatievergoeding en een vergoeding voor reiskosten op basis van werkelijke kilometers.
10. De vacatievergoeding en de kilometervergoeding worden elk jaar door het bestuur vastgesteld. Deze vergoedingen volgen de SER-norm "Verordening vergoeding aan de leden van de raad, het dagelijks bestuur en de commissies". De hoogte van de vergoedingen wordt vastgesteld op basis van de SERverordening van het desbetreffende jaar.
11. Leden van het verantwoordingsorgaan in dienst van de afvaardigende werknemersorganisatie dragen hun vergoedingen af aan deze organisatie, tenzij anders is

overeengekomen. Leden van het verantwoordingsorgaan die in dienst zijn van een andere werkgever dan de afvaardigende partij kunnen hun vergoedingen afstaan aan die werkgever. Dit is afhankelijk van het beleid van de afvaardigende partij of desbetreffende werkgever.

12. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan, komen ten laste van het fonds. Met inachtneming van het voorgaande, komen de kosten van het raadplegen van een deskundige door het verantwoordingsorgaan slechts ten laste van het fonds, indien het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.

Artikel 30 Secretariaat

1. Het secretariaat is - in samenwerking met de voorzitter van het verantwoordingsorgaan - onder meer belast met het bijeenroepen van het verantwoordingsorgaan, het opmaken van de agenda en het opstellen van het verslag van de vergaderingen, alsmede het voeren van briefwisseling en het beheren van de voor het verantwoordingsorgaan bestemde en van het verantwoordingsorgaan uitgaande stukken.
2. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan kan een onderwerp op de agenda doen plaatsen. Behoudens spoedeisende gevallen, wordt de agenda met de bijbehorende stukken ten minste een week vóór de vergadering aan de leden van het verantwoordingsorgaan toegestuurd.
3. Het secretariaat maakt van iedere vergadering van het verantwoordingsorgaan een verslag.
4. Het secretariaat stuurt dit verslag binnen zes weken na de vergadering aan de leden van het verantwoordingsorgaan toe. Tenzij een lid van het verantwoordingsorgaan binnen tien werkdagen na de datering van het verslag een met redenen toegelicht bezwaar heeft gemaakt tegen de inhoud hiervan, maakt het secretariaat het verslag bekend aan het bestuur.
5. Indien een bezwaar als bedoeld in het vorige lid is gemaakt, maakt het secretariaat het verslag eerst bekend nadat het verantwoordingsorgaan over dit bezwaar heeft beslist.
6. Dit artikel is ook van toepassing op de gezamenlijke vergaderingen met het bestuur, met dien verstande dat ook het bestuur een onderwerp op de agenda kan plaatsen en dat een verslag van de vergadering ook wordt toegestuurd aan het bestuur.

HOOFSTUK VII WERKWIJZE VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 31 Vergaderingen

1. Het verantwoordingsorgaan komt ten behoeve van de uitoefening van zijn taak bijeen in de volgende gevallen:
 - a. op verzoek van de voorzitter;
 - b. op verzoek van ten minste twee leden.
2. De voorzitter bepaalt in overleg met het secretariaat tijd en plaats van de vergadering. Een vergadering op verzoek van leden van het verantwoordingsorgaan wordt gehouden binnen zes weken nadat het verzoek bij de voorzitter is aangekomen.
3. De bijeenroeping geschiedt door het secretariaat door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de leden. Behoudens spoedeisende gevallen geschiedt de bijeenroeping ten minste tien kalenderdagen voor de te houden vergadering.

4. Het secretariaat is belast met het opmaken van de agenda, het opstellen van het verslag van de vergaderingen van het verantwoordingsorgaan, alsmede met het voeren en beheren van de correspondentie voor het verantwoordingsorgaan.
5. Het secretariaat maakt voor iedere vergadering een agenda op. Het plaatst op de agenda de door de voorzitter en door de leden opgegeven onderwerpen. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan kan een onderwerp op de agenda doen plaatsen.
6. Het secretariaat maakt de agenda bekend aan de leden van het verantwoordingsorgaan en aan de leden van het bestuur. Tegelijk met het bekendmaken van de agenda worden de bij de agenda behorende stukken aan de leden van het verantwoordingsorgaan toegezonden.

Artikel 32 Besluitvorming in vergadering

1. Het verantwoordingsorgaan kan alleen besluiten nemen indien de meerderheid van zijn leden aanwezig is, waarbij vacante zetels niet worden meegeteld, en de werkgeversgeleding met tenminste één lid is vertegenwoordigd.
2. Het verantwoordingsorgaan beslist bij gewone meerderheid van stemmen van het aantal aanwezige leden, tenzij het gaat om een besluit als bedoeld in artikel 27. Voor de berekening van het aantal uitgebrachte stemmen tellen onthoudingen en blanco stemmen niet mee.
3. Over zaken wordt mondeling en over personen wordt schriftelijk gestemd, tenzij het verantwoordingsorgaan in een bepaald geval anders besluit. Bij staking van stemmen vindt er een herstemming plaats. Als bij herstemming de stemmen opnieuw staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. Een lid van het verantwoordingsorgaan kan een ander lid van het verantwoordingsorgaan volmacht verlenen om namens hem ter vergadering aanwezig te zijn en stem uit te brengen.

Artikel 33 Schriftelijke besluitvorming

1. Indien in een vergadering geen besluiten kunnen worden genomen omdat niet voldaan is aan het bepaalde in artikel 32, lid 1, zullen voorstellen schriftelijk aan alle leden van het verantwoordingsorgaan worden voorgelegd. Een voorstel wordt alleen schriftelijk of elektronisch ter besluitvorming voorgelegd als het geen aanleiding vormt voor discussie binnen de leden van het verantwoordingsorgaan, dit ter beoordeling van de voorzitter. Een besluit van het verantwoordingsorgaan komt tot stand als de meerderheid van zijn leden, waaronder van elke geleding ten minste één lid, reageert op de voorlegger; van artikel 32 zijn de leden 2 en 3 van overeenkomstige toepassing.
2. Als het een advies betreft als omschreven in artikel 21, is schriftelijke of elektronische voorlegging ook mogelijk zonder dat het verzoek om een advies op de agenda van een vergadering heeft gestaan. De voorzitter bepaalt of een verzoek om een advies zich leent voor schriftelijke of elektronische voorlegging of dat het in een vergadering behandeld moet worden.
3. Schriftelijke of elektronische besluitvorming is niet mogelijk over een besluit inzake het enquêterecht als omschreven in artikel 27; daarover moet ter vergadering worden beslist.

HOOFDSTUK VIII SLOTBEPALING EN INWERKINGTREDING

Artikel 34 Wijziging en inwerkingtreding

1. Dit reglement kan worden gewijzigd bij besluit van het bestuur.
2. Dit reglement treedt in werking op 1 juli 2014, met uitzondering van hoofdstuk III dat in werking treedt op 1 april 2014, en is laatstelijk gewijzigd op 14 december 2018.